

İstanbul Sözleşmesi Yaşatır

Elk. Elo. Müh. Birgül Aktaş
EMO İzmir Şubesi Kadın Mühendisler Komisyonu
birgul.aktas@hotmail.com

Türkiye şiddetle mücadelede bir miktar yol almış iyi bir yola evriliyorken, ne yazık ki, son yıllarda kadın haklarının gasp edilmesine yönelik hamleler giderek artmaktadır.

"Kadın hakları ihlalleri, şiddet, kalınma hedefleri açısından kadınların çok geride olmaları gibi pek çok sorun devam ediyorken; muktedirlerin aktif olan kadın hareketine destek verip güçlendirmesi beklenirken, aksine sarsılan erkek hegemonyasını yeniden güçlendirmek ve kadın hareketini pasifize etmek için kollarını sıvamış bir tutum sergilediği gözlemlenmektedir. Bu kez de; 'kadına karşı şiddet ve ayrımcılığı yasaklayan' İstanbul Sözleşmesi; yerli ve milli olmadığı bahanesiyle he-

def alınmaya başlanılmıştır.

İstanbul Sözleşmesinden kısaca bahsedelim;

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, bilinen adıyla İstanbul Sözleşmesi, kadına karşı şiddet ve aile içi şiddet konularında temel standartları ve devletlerin bu konudaki yükümlülüklerini belirleyen bir uluslararası insan hakları sözleşmesidir.[1]

Sözleşme Avrupa Konseyi tarafından desteklenmektedir ve Avrupa Devletleri'ni hukukî olarak bağlar. Sözleşmenin dört temel ilkesi; kadına yönelik her türlü şiddetin ve ev içi şiddetin önlenmesi, şiddet mağdurlarının

korunması, suçların kovuşturulması, suçluların cezalandırılması ve kadına karşı şiddet ile mücadele alanında bütüncül, eş güdümlü ve etkili işbirliği içeren politikaların hayata geçirilmesidir. Kadına karşı şiddeti bir insan hakkı ihlali ve ayrımcılık türü olarak tanımlayan, bağlayıcı nitelikte ilk uluslararası düzenlemedir.[2]

11 Mayıs 2011'de İstanbul'da imzaya açılmış olması nedeniyle kısaca "İstanbul Sözleşmesi" olarak bilinir. 2014 yılında yürürlüğe girmiştir. Temmuz 2020 itibarıyla 46 ülke ve Avrupa Birliği tarafından imzalanmış, imzacı ülkelerin 32'sinde onaylanmıştır.[3] 12 Mart 2012'de ilk imzacı Türkiye olmuştur.

Uluslararası hukukta kadına karşı şiddeti ya da ayrımcılığı yasaklayan pek çok uluslararası düzenleme bulunmakla birlikte, İstanbul Sözleşmesi kapsamı ve oluşturduğu denetim mekanizması sayesinde diğer düzenlemelerden ayrılmaktadır.[2] Her şeyden önce kadına karşı şiddeti bir insan hakkı ihlali ve ayrımcılık türü olarak tanımlayan ilk bağlayıcı nitelikte uluslararası düzenlemedir.[2] Ayrıca mağdurların haklarının korunmasına yönelik tedbirlerin, "cinsel yönelim" ve "toplumsal cinsiyet kimliği" ne olursa olsun ayrımcılık gözetilmeden alınmasını garanti eden

